

บทที่ 4

อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ไม้ในประเทศไทย

4.1 อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ของโลก

4.1.1 การค้าเฟอร์นิเจอร์ของโลก

โดยภาพรวมอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ของโลกจากมูลค่าการนำเข้าเฟอร์นิเจอร์ในแต่ละประเทศพบว่ามีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นทุกปีอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ.2546 จนถึง พ.ศ.2550 โดยมี มูลค่าการนำเข้าเฟอร์นิเจอร์ของทั้งโลกในปี 2546 มูลค่า 82,438.70 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ปี 2547 มีมูลค่านำเข้า 97,039.40 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 17.7 ปี 2548 มีมูลค่านำเข้า 106,873.20 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.1 ในปี 2549 มูลค่าการนำเข้า 117,110.90 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.6 และในปี 2550 มีมูลค่าการนำเข้าเฟอร์นิเจอร์ของทั้งโลกสูงถึง 134,534.10 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นจากปี 2549 ถึงร้อยละ 14.9

เมื่อดูรายละเอียดแยกตามรายประเทศพบว่าทุกประเทศมีมูลค่าการนำเข้าเฟอร์นิเจอร์ไม้เพิ่มขึ้นทุกปี โดยประเทศที่มีมูลค่าการนำเข้าเฟอร์นิเจอร์ที่มากที่สุดในโลกได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งครองอันดับหนึ่งมาโดยตลอด ด้วยมูลค่าการนำเข้าสูงถึง 37,269.70 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2550 ด้วยอัตราส่วนการนำเข้าถึงร้อยละ 27.70 ของโลก ปัจจัยจากจำนวนประชากรและระบบเศรษฐกิจของประเทศ รองลงมาได้แก่ เยอรมนี สหราชอาณาจักร ฝรั่งเศส และ แคนาดา มีสัดส่วนการนำเข้าร้อยละ 8.3, 7.1, 6.2 และ 4.4 ตามลำดับ โดยเยอรมนีมีมูลค่าการนำเข้า 11,180.10 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ, สหราชอาณาจักรมีมูลค่าการนำเข้า 9,545 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ, ฝรั่งเศสมีมูลค่าการนำเข้า 8,315.10 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และแคนาดามีมูลค่าการนำเข้า 5,951.80 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2550 ดังแสดงในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1
มูลค่าการนำเข้าเฟอร์นิเจอร์ของโลก

ประเทศ	มูลค่าการนำเข้า (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)					อัตราขยายตัว (%)				สัดส่วน (%) ปี 2550
	2546	2547	2548	2549	2550	2547	2548	2549	2550	
สหรัฐอเมริกา	26,756.9	30,694.3	34,017.7	36,244.9	37,269.7	14.7	10.8	6.5	2.8	27.7
เยอรมัน	8,323.5	8,978.8	9,979.1	10,602.4	11,180.1	7.9	11.1	6.2	5.4	8.3
สหราชอาณาจักร	5,751.9	7,265.6	7,305.8	7,829.6	9,545.0	26.3	0.6	7.2	21.9	7.1
ฝรั่งเศส	4,912.2	6,036.2	6,556.8	6,946.0	8,315.1	22.9	8.6	5.9	19.7	6.2
แคนาดา	3,314.6	4,109.1	4,614.5	5,320.9	5,951.8	24.0	12.3	15.3	11.9	4.4
ญี่ปุ่น	4,207.2	4,635.3	4,901.6	5,072.7	5,257.0	10.2	5.7	3.5	3.6	3.9
สเปน	1,742.3	2,379.6	2,709.6	2,952.5	4,185.3	36.6	13.9	9.0	41.8	3.1
เบลเยียม	2,332.8	2,710.2	3,009.3	3,169.8	3,736.4	16.2	11.0	5.3	17.9	2.8
เนเธอร์แลนด์	2,139.1	2,443.9	2,581.7	2,787.9	3,435.4	14.2	5.6	8.0	23.2	2.6
สวีเดน	1,911.5	2,150.8	2,309.7	2,456.2	2,953.8	12.5	7.4	6.3	20.3	2.2
อื่นๆ	21,046.7	25,635.6	28,887.4	33,728	42,704.5	21.8	12.7	16.8	26.6	31.7
รวม	82,438.7	97,039.4	106,873.2	117,110.9	134,534.1	17.7	10.1	9.6	14.9	100.0

ที่มา : <http://unstats.un.org>

ในส่วนของคุณค่าการส่งออกเฟอร์นิเจอร์ของโลกหลังจากที่ประเทศอิตาลีเป็นประเทศที่มีมูลค่าการส่งออกมากที่สุดในโลกมาโดยตลอดจนถึงปี 2546 ประเทศจีนกลับสามารถขยายส่วนแบ่งทางการตลาดขึ้นเป็นผู้ส่งออกรายใหญ่แทนในปี 2547 หลังจากประเทศจีนได้ทำการเปิดประเทศด้วยความได้เปรียบในเรื่องของทรัพยากรธรรมชาติ จำนวนแรงงานที่มีอยู่มากและราคาถูก ทำให้ปัจจุบันจีนส่งออกเฟอร์นิเจอร์สู่ตลาดโลกในประเภทสินค้าเฟอร์นิเจอร์ระดับกลางและระดับล่างสูงถึง 26,941.50 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ คิดเป็นสัดส่วนถึงร้อยละ 21.4 ของโลกในปี 2550 โดยอิตาลีตกลงมาเป็นผู้ส่งออกรายที่ 2 ในสัดส่วนร้อยละ 10.3 ของโลก ด้วยมูลค่า 13,009.80 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ตามมาด้วยเยอรมัน โปแลนด์ สหรัฐอเมริกา ที่มีสัดส่วนการส่งออกร้อยละ 8.9, 6.1 และ 4.9 ตามลำดับ ส่วนประเทศไทยจัดอยู่ในอันดับที่ 20 ของโลกด้วยส่วนแบ่งตลาดเพียงร้อยละ 1 ของตลาดโลก มีมูลค่าการส่งออก 1,292.30 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ตารางที่ 4.2)

ประเทศผู้ส่งออกเฟอร์นิเจอร์ที่สำคัญของโลกจาก 20 อันดับแรก จะพบว่า มีประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ติดอันดับผู้ส่งออกเฟอร์นิเจอร์ไม่อยู่ถึง 3 ประเทศ ไม่รวมประเทศไทยโดยทั้ง 3 ประเทศมีมูลค่าการส่งออกสูงกว่าประเทศไทยทั้งสิ้น ได้แก่ ประเทศมาเลเซียมีมูลค่าการส่งออกเฟอร์นิเจอร์ 2,551 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2550 สัดส่วนการส่งออกคิดเป็นร้อยละ 2 จัดอยู่ในอันดับที่ 10 ของโลก ประเทศเวียดนามมีมูลค่าการส่งออกเฟอร์นิเจอร์ทั้งสิ้น 2,079.80 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2550 สัดส่วนการส่งออกคิดเป็นร้อยละ 1.7 จัดอยู่ในอันดับที่ 17 ของโลก ซึ่งประเทศไทยเคยมีมูลค่าการส่งออกเฟอร์นิเจอร์มากกว่าประเทศเวียดนามมาโดยตลอด ในปี 2547 ประเทศเวียดนามสามารถส่งออกได้เพียง 996 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เทียบกับประเทศไทยที่ส่งออกอยู่ที่ 1,203.80 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ มากกว่ากันอยู่ถึง 207.80 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ แต่ในปี 2548 ประเทศเวียดนามสามารถส่งออกเฟอร์นิเจอร์ได้ถึง 1,400.80 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ขยายตัวเพิ่มขึ้นสูงถึงร้อยละ 40.6 เมื่อเทียบกับปีก่อน มากกว่าประเทศไทยอยู่ 121.20 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ที่มีมูลค่าการส่งออกอยู่ที่ 1,279.60 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยประเทศเวียดนามสามารถแย่งส่วนแบ่งตลาดเฟอร์นิเจอร์ระดับล่างได้จากปัจจัยนโยบายการส่งเสริมการส่งออกของรัฐบาลและต้นทุนการผลิตที่อยู่ในระดับต่ำทำให้เฟอร์นิเจอร์มีราคาถูกกว่าประเทศอื่นๆ และประเทศสุดท้ายได้แก่ ประเทศอินโดนีเซียมีมูลค่าการส่งออกเฟอร์นิเจอร์ทั้งสิ้น 1,938 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2550 สัดส่วนการส่งออกคิดเป็นร้อยละ 1.5 จัดอยู่ในอันดับที่ 18 ของโลก

ตารางที่ 4.2
มูลค่าการส่งออกเฟอร์นิเจอร์ของโลก

ประเทศ	มูลค่าการส่งออก (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)					อัตราขยายตัว (ร้อยละ)				สัดส่วน (ร้อยละ) ปี2550
	2546	2547	2548	2549	2550	2547	2548	2549	2550	
จีน	9,035.2	12,618.5	16,571.8	20,891.1	26,941.5	39.7	31.3	26.1	29.0	21.4
อิตาลี	9,894.9	11,024.3	10,694.0	11,459.2	13,009.8	11.4	-3.0	7.2	13.5	10.3
เยอรมัน	6,239.0	7,279.1	8,244.5	9,423.6	11,185.2	16.7	13.3	14.3	18.7	8.9
โปแลนด์	3,871.7	4,933.9	5,551.0	6,206.2	7,662.3	27.4	12.5	11.8	23.5	6.1
สหรัฐอเมริกา	4,265.2	4,817.8	5,190.4	5,723.1	6,192.5	13.0	7.7	10.3	8.2	4.9
แคนาดา	4,906.4	5,386.3	5,641.7	5,699.8	5,310.0	9.8	4.7	1.0	-6.8	4.2
เม็กซิโก	3,722.9	4,186.7	4,559.8	4,700.5	4,545.4	12.5	8.9	3.1	-3.3	3.6
ฝรั่งเศส	2,614.6	2,955.4	2,970.1	3,195.1	3,725.3	13.0	0.5	7.6	16.6	3.0
เดนมาร์ก	2,398.6	2,674.8	2,650.6	2,686.2	2,928.0	11.5	-0.9	1.3	9.0	2.3
มาเลเซีย	1,614.3	1,894.2	2,027.1	2,256.2	2,551.0	17.3	7.0	11.3	13.1	2.0
เบลเยียม	2,023.5	2,172.9	2,141.8	2,160.9	2,517.1	7.4	-1.4	0.9	16.5	2.0
สวีเดน	1,473.9	1,734.0	1,802.6	2,038.0	2,444.6	17.6	4.0	13.1	20.0	1.9
สหราชอาณาจักร	1,446.1	1,786.6	1,802.4	1,978.9	2,386.1	23.5	0.9	9.8	20.6	1.9
สเปน	1,728.4	1,842.1	1,874.5	1,892.1	2,309.2	6.6	1.8	0.9	22.0	1.8
ออสเตรเลีย	1,671.6	1,882.0	1,792.5	1,851.7	2,286.8	12.6	-4.8	3.3	23.5	1.8
สาธารณรัฐเชค	1,270.4	1,572.4	1,903.0	1,894.5	2,260.7	23.8	21.0	-0.4	19.3	1.8
เวียดนาม	643.8	996.0	1,400.8	1,782.9	2,079.8	54.7	40.6	27.3	16.7	1.7
อินโดนีเซีย	1,569.6	1,669.3	1,856.1	1,876.0	1,938.0	6.4	11.2	1.1	3.3	1.5
เนเธอร์แลนด์	1,023.0	1,152.4	1,240.9	1,377.4	1,672.2	12.6	7.7	11.0	21.4	1.3
ไทย	1,043.8	1,203.8	1,279.6	1,229.6	1,292.3	15.3	6.3	-3.9	5.1	1.0
อื่นๆ	13,589.9	16,096.7	16,345.6	17,660.6	20,525.2	18.4	1.5	8.0	16.2	16.3
รวม	76,046.8	89,879.2	97,540.8	107,983.6	125,763.0	18.2	8.5	10.7	16.5	100.0

ที่มา : <http://unstats.un.org>

4.1.2 คู่แข่งสำคัญในตลาดโลก

- จีน

เป็นผู้ส่งออกเฟอร์นิเจอร์รายใหญ่ที่สุดของโลกมีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 21 ซึ่งจีนถือเป็นคู่แข่งรายสำคัญของไทยในการส่งออกเฟอร์นิเจอร์ไม้ในตลาดระดับล่าง และยังสามารถเปรียบในเรื่องของต้นทุนแรงงานที่ต่ำกว่า นอกจากนี้ยังได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากประเทศผู้ร่วมทุน เช่น ฮองกง และได้หัน ในการผลิตเฟอร์นิเจอร์ตลาดระดับกลางและระดับบนอีกด้วย

- อิตาลี

เป็นผู้ส่งออกเฟอร์นิเจอร์ไม้รายใหญ่อันดับ 2 ของโลก ด้วยส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 10 เนื่องจากมีเทคโนโลยีการผลิตที่มีประสิทธิภาพและทันสมัย ประกอบด้วยฝีมือการออกแบบที่มีชื่อเสียง จึงทำให้สามารถรักษาความนิยมในตลาดระดับบนไว้ได้ แม้จะต้องเผชิญกับปัญหาด้านทุนค่าจ้างแรงงานที่สูงมาก และต้องพึ่งพาวัตถุดิบจากต่างประเทศร้อยละ 80

- มาเลเซีย

เป็นประเทศที่รัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ไม่อย่างจริงจังและครบถ้วนทั้งระบบสายการผลิต รวมทั้งการสนับสนุนการปลูกป่าเพื่อใช้สำหรับเป็นวัตถุดิบในการผลิต เพื่อส่งเสริมพัฒนาการสร้างความตราสินค้าของตนเองแทนการรับจ้างผลิตตามคำสั่งซื้อ และสนับสนุนการร่วมทุนจากต่างประเทศ ทำให้เป็นผู้ผลิตที่สำคัญรายหนึ่งของโลก

- เวียดนาม

เป็นอีกหนึ่งประเทศที่เป็นคู่แข่งรายสำคัญด้วยความได้เปรียบในเรื่องต้นทุนด้านแรงงาน ทรัพยากรในประเทศ และนโยบายของรัฐบาลที่พยายามผลักดันประเทศให้มีศักยภาพในด้านอุตสาหกรรม ประกอบกับการส่งเสริมให้เกิดการลงทุนจากต่างประเทศเพื่อรับเทคโนโลยี

- อินโดนีเซีย

เป็นประเทศที่น่าจับตามองเพราะมีความได้เปรียบทางด้านวัตถุดิบทั้งไม้เนื้อแข็งและไม้ยางพารา เนื่องจากความอุดมสมบูรณ์ของป่าไม้และพื้นที่การปลูกไม้ยางพาราที่มากที่สุดในโลกด้วยพื้นที่เพาะปลูกสูงถึงร้อยละ 60 ของพื้นที่ประเทศ ประกอบกับแรงงานจำนวนมากและค่าจ้างแรงงานอยู่ในระดับต่ำ แต่ทางอินโดนีเซียยังมีปัญหาในเรื่องค่าใช้จ่ายในการขนส่ง และความล่าช้า เนื่องจากลักษณะภูมิประเทศที่เป็นหมู่เกาะจำนวนมากซึ่งเป็นข้อจำกัดในการส่งออกที่สำคัญ

จากที่กล่าวมาข้างต้นเกี่ยวกับมูลค่าการส่งออกเฟอร์นิเจอร์ของโลก พบว่าปัจจุบันประเทศต่างๆ เหล่านี้สามารถนำประเทศเข้าเป็นผู้ผลิตรายสำคัญที่ผลิตเฟอร์นิเจอร์เพื่อส่งออกสู่ตลาดโลก ในมูลค่าการส่งออกที่สูงกว่าประเทศไทยแล้วทั้งสิ้น และมีอัตราการเติบโตโดยเฉลี่ยสูงกว่าประเทศไทย ประกอบกับการเปิดเสรีทางการค้าในกลุ่มประเทศอาเซียนยังส่งผลกระทบต่อระบบภาษีต่างๆ ทำให้ความได้เปรียบในเรื่องวัตถุดิบประเภทไม้ยางพาราที่ประเทศไทยเคยได้เปรียบคู่แข่งหมดไปอีกด้วย จึงเป็นเรื่องสำคัญที่รัฐบาลและผู้ประกอบการทั้งหลายต้องหันมาให้ความสนใจและหาทางแก้ปัญหาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับประเทศคู่แข่งสำหรับการส่งออกเฟอร์นิเจอร์จากผู้ผลิตในประเทศไทยสู่ตลาดโลก

หากดูจากปริมาณการนำเข้าสินค้าประเภทเฟอร์นิเจอร์ของทั้งโลกจะพบว่ามูลค่าการนำเข้าสินค้านี้เพิ่มขึ้นทุกปี และประเทศผู้ผลิตรายสำคัญต่างๆ ก็สามารถส่งออกสินค้าประเภทเฟอร์นิเจอร์ได้เพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน ทำให้เห็นได้ว่าการขยายตัวของตลาดเฟอร์นิเจอร์ดังกล่าว ประเทศไทยยังสามารถที่จะหาช่องทางในการขยายตลาดเฟอร์นิเจอร์เพื่อเพิ่มมูลค่าการส่งออกให้มากขึ้นได้ โดยต้องศึกษาช่องทางการขยายตลาดและคู่แข่งในอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์นี้ อย่างไรก็ตามตัวเลขการนำเข้าและการส่งออกเป็นตัวเลขของเฟอร์นิเจอร์ทุกประเภท ซึ่งงานวิจัยฉบับนี้จะกล่าวถึงในรายละเอียดเฉพาะอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ไม้ของประเทศไทยเท่านั้น

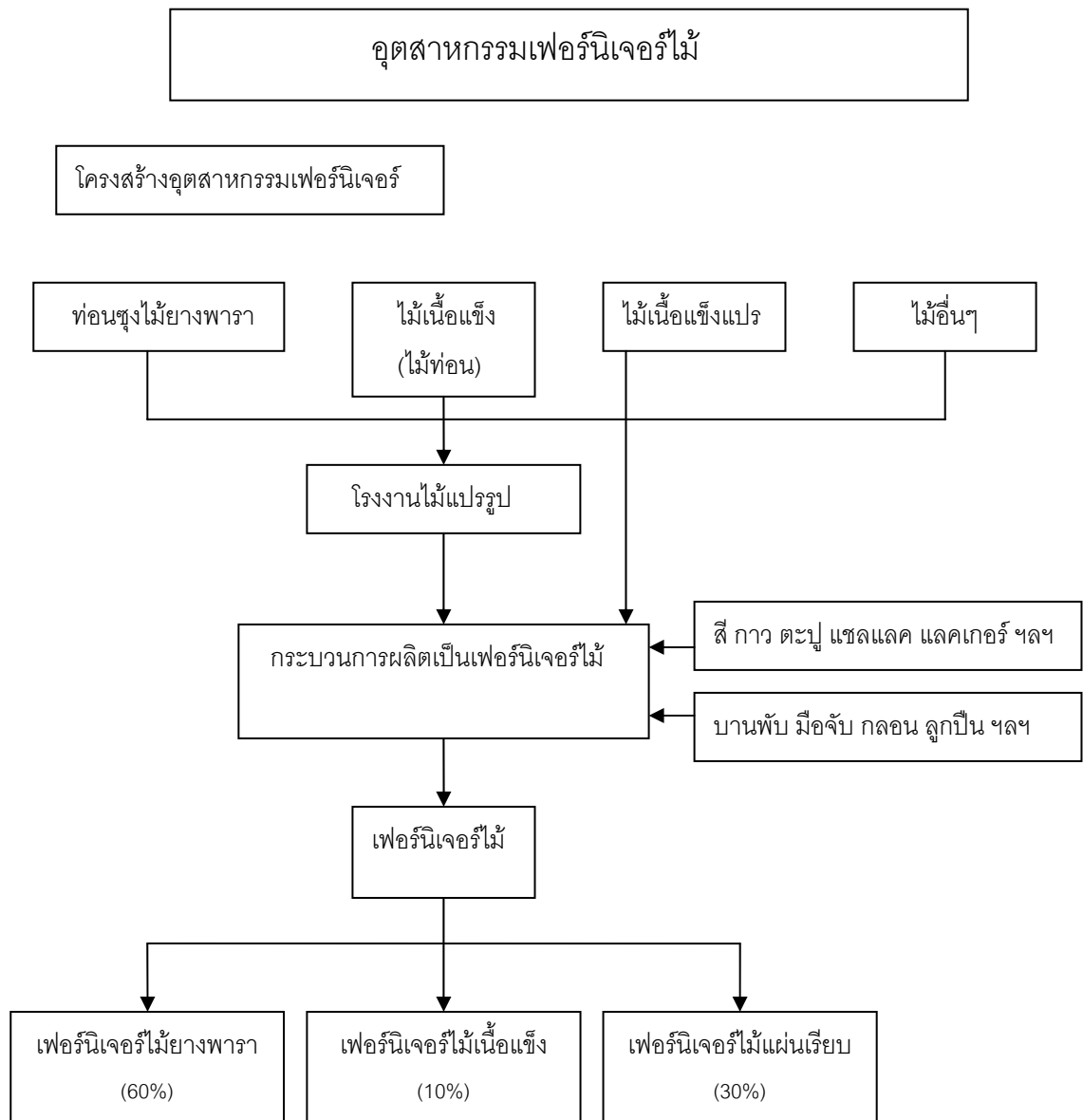
4.2 อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ไม้ของไทย

อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ไม้ของไทยมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศมากทั้งในส่วนของ การสร้างงาน อีกทั้งยังก่อให้เกิดรายได้ในการส่งออกต่อประเทศปีละหลายหมื่นล้านบาท โดยเฉลี่ยแล้วมูลค่าการส่งออกเฟอร์นิเจอร์ไม้คิดเป็นร้อยละ 80 ของการผลิตเฟอร์นิเจอร์ไม้ทั้งหมด การผลิตส่วนใหญ่ใช้วัตถุดิบภายในประเทศจึงถือได้ว่าอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์เป็นอุตสาหกรรมที่ใช้ทรัพยากรในประเทศได้เกิดประโยชน์ทั้งด้านวัตถุดิบและแรงงาน และยังมีส่วนช่วยให้เกิดการขยายตัวของอุตสาหกรรมต่อเนื่องอีกหลายอุตสาหกรรม เช่น โรงงานไม้แปรรูป โรงงานผลิตวัตถุดิบในการผลิต เช่น กาว แล็คเกอร์ แคลแลค ทินเนอร์ เป็นต้น

การผลิตเฟอร์นิเจอร์ไม้แบ่งได้เป็น 2 ประเภทหลักตามชนิดของไม้ ได้แก่ เฟอร์นิเจอร์ไม้เนื้อแข็ง และ เฟอร์นิเจอร์ไม้เนื้ออ่อน ภายหลังจากที่รัฐบาลได้ออกพระราชกำหนดปิดป่าสัมปทานทั่วประเทศเมื่อวันที่ 15 มกราคม พ.ศ.2532 ทำให้เกิดการขาดแคลนวัตถุดิบประเภทไม้เนื้อแข็ง ได้แก่ ไม้สัก ไม้ประดู่ ไม้ชิงชัน เป็นต้น ทำให้ผู้ผลิตหันมานำเข้าไม้เนื้อแข็งจากประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ ประเทศพม่า ลาว มาเลเซีย และจากประเทศอื่นๆ เช่น สหรัฐอเมริกา แคนาดา นิวซีแลนด์ และปาปัวนิวกินี เป็นต้น แต่เนื่องจากประเทศต่างๆ มีนโยบายการอนุรักษ์ป่าไม้ที่เข้มงวดมากขึ้น ส่งผลให้ผู้ประกอบการหันมาใช้ไม้เนื้ออ่อนโดยเฉพาะไม้ยางพาราเป็นวัตถุดิบในการผลิตแทนเพราะเป็นวัตถุดิบที่หาได้ง่าย และมีราคาถูกกว่าไม้เนื้อแข็ง ซึ่งในปัจจุบันประเทศไทยมีพื้นที่ในการเพาะปลูกต้นยางพารามากเป็นอันดับสองของโลก รองมาจากประเทศอินโดนีเซีย โดยสัดส่วนในการผลิตเฟอร์นิเจอร์เพื่อการส่งออกส่วนใหญ่ผลิตด้วยไม้ยางพาราคิดเป็นร้อยละ 60 ของเฟอร์นิเจอร์ไม้ที่ส่งออกทั้งหมด ร้อยละ 10 เป็นเฟอร์นิเจอร์ที่ผลิตจากไม้เนื้อแข็ง ส่วนที่เหลืออีกประมาณร้อยละ 30 เป็นเฟอร์นิเจอร์ที่ทำจากไม้อัด ไม้วีเนียร์ และเฟอร์นิเจอร์ที่ส่งออกส่วนใหญ่เป็นเฟอร์นิเจอร์ชนิดถอดประกอบได้ (Knock – Down Furniture) ร้อยละ 80 ของเฟอร์นิเจอร์ไม้และชิ้นส่วนที่ส่งออก (ภาพที่ 4.1)

ภาพที่ 4.1

โครงสร้างอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ไม้

ที่มา : ส่วนวิเคราะห์ธุรกิจ ฝ่ายวิชาการ Exim Bank

หมายเหตุ : 1/ ร้อยละ 90 ของไม้เนื้อแข็งที่ใช้ผลิตเฟอร์นิเจอร์ไม้ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ

2/ ร้อยละ 80 ของเฟอร์นิเจอร์ไม้ที่ผลิตได้ เป็นการส่งออกไปจำหน่ายในต่างประเทศ

4.2.1 วัตถุดิบและแหล่งวัตถุดิบ

ไม้ซึ่งเป็นวัตถุดิบหลักที่ใช้ในการผลิตเฟอร์นิเจอร์ไม้ของไทย แบ่งได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ

1. ไม้เนื้อแข็ง เช่น ไม้สัก ไม้ประดู่ ไม้ชิงชัน ไม้ตะแบก ไม้โอ๊ก ไม้แอช ต้องนำเข้าจากต่างประเทศถึงร้อยละ 90 เนื่องจากประเทศไทยมีนโยบายปิดป่าสัมปทานในปี พศ.2532 โดยมีแหล่งนำเข้าสำคัญ คือ พม่า ลาว มาเลเซีย สหรัฐอเมริกา แคนาดา และนิวซีแลนด์ ทำให้ราคาไม้เนื้อแข็งมีราคาสูง

2. ไม้ยางพารา ประเทศไทยมีไม้ยางพาราเพียงพอกับความต้องการใช้ภายในประเทศ โดยไม่ต้องพึ่งพาการนำเข้า เนื่องจากมีการปลูกต้นยางพาราทั้งในเชิงพาณิชย์และปลูกทดแทนอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ พื้นที่ปลูกยางพาราของไทยในปี 2550 สูงถึง 15.35 ล้านไร่ เพิ่มขึ้น ร้อยละ 7.04 จากปี 2549 ซึ่งมีพื้นที่การปลูกไม้ยางพารา 14.34 ล้านไร่ จัดเป็นประเทศที่มีการปลูกไม้ยางพารา มากเป็นอันดับ 2 ของโลก รองจากอินโดนีเซีย โดยในปี 2549 ภาคใต้มีพื้นที่ปลูกยางพาราสูงถึง ร้อยละ 76.41 ของพื้นที่ปลูกยางพาราทั่วประเทศ รองลงมาได้แก่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 10.74 ภาคตะวันออกร้อยละ 7.71 ภาคตะวันตกร้อยละ 3.76 และภาคเหนือร้อยละ 1.38 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4.3 และตารางที่ 4.4 ปัจจุบันราคาไม้ยางพารามีราคาที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพราะเป็นเนื้อไม้ที่เริ่มได้รับความนิยม ประกอบกับราคาไม้ยางพาราจะแปรตามกับราคาน้ำยางในตลาด เมื่อบริษัทน้ำยางสูงจะส่งผลให้ผู้ปลูกยางพาราชะลอการตัดไม้ยางพาราจึงทำให้ราคาไม้ยางพาราสูงตามไปด้วย อย่างไรก็ตามอายุของต้นยางพารามีอายุประมาณ 30 ปีที่จะสามารถให้น้ำยางได้ เมื่อครบกำหนดผู้ปลูกยางพาราจะทำการตัดต้นยางพาราเดิมและทำการปลูกใหม่ทดแทน

นอกจากนี้ยังมีการผลิตเฟอร์นิเจอร์ไม้จากไม้อื่นๆ เช่น ไม้วีเนียร์ และไม้แผ่นชนิดต่างๆ อีกด้วย

ตารางที่ 4.3
พื้นที่ปลูกยางพาราของไทย

หน่วย : ล้านไร่

ปี	พื้นที่	ปี	พื้นที่
2539	12.24	2545	12.56
2540	12.28	2546	12.62
2541	12.32	2547	N/A
2542	12.70	2548	13.60
2543	12.56	2549	14.34
2544	12.56	2550	15.35

ที่มา : สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร

ตารางที่ 4.4
พื้นที่ปลูกยางพาราแยกตามภูมิภาคปี พศ. 2550

ภาค	พื้นที่ปลูกยาง	
	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่ปลูก (ร้อยละ)
เหนือ	198,171	1.38
ตะวันออก	1,105,877	7.71
ตะวันออกเฉียงเหนือ	1,539,623	10.74
ตะวันตก	538,827	3.76
ใต้	10,955,548	76.41
รวม	14,338,046	100.00

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

4.2.2 เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในกระบวนการผลิต

เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตเฟอร์นิเจอร์ไม้ ได้แก่ เครื่องไสไม้ เครื่องขัดไม้ เครื่องเจาะไม้ เครื่องปิดทำความสะอาดไม้ เครื่องสุบลม สว่าน เลื่อยสายพานซอยไม้ แท่นผ่าไม้ เลื่อยวงเดือน หม้อไอน้ำ และห้องอบไม้ เป็นต้น หากเป็นเครื่องมือขนาดใหญ่และมีเทคโนโลยีสูงนั้นประเทศไทยยังคงต้องนำเข้าจากต่างประเทศ โดยมีรายชื่อผู้ผลิตและตัวแทนจำหน่ายรายใหญ่ในประเทศไทยตามตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5

รายชื่อผู้ผลิตและตัวแทนจำหน่ายเครื่องจักรในประเทศไทยปี พศ. 2551

บริษัท	ที่อยู่
บริษัท สหมิตรเครื่องกล จำกัด (มหาชน)	42,48 ซ.โชคชัยจรงจำเริญ ถ.พระราม 3 แขวง บางโพงพาง เขตยานนาวา กรุงเทพฯ 10120 โทร.02-295-1000-8 โทรสาร 02-295-1009
บริษัท เอสดีพี อินเตอร์เทรด จำกัด	169/79 ถ.รัชดาภิเษก แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10310 โทร.02-276-9210-21 โทรสาร 02-276-9222
บริษัท หงเจี้ยน อินเทอร์เน็ต จำกัด	1500 หมู่ 1 ถ.เทพารักษ์ ต.เทพารักษ์ อำเภอ เมือง สมุทรปราการ 10270 โทร 02-759-7680- 2 โทรสาร 02-759-7684
บริษัท ยูไนเต็ดแมชชีนเนอรี จำกัด	10,20 ถ.หลานหลวง แขวงบ้านบาตร เขตป้อม ปราบ กรุงเทพฯ 10100 โทร02-282-7140-9 โทรสาร 02-280-0433
บริษัท เฟอร์นิเจอร์ จำกัด	222 หมู่ 6 ถ.รามคำแหง แขวงสะพานสูง เขต ปทุม กรุงเทพฯ 10240 โทร02-912-1277 โทรสาร 02-517-5550

ที่มา : สมาคมอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์

เครื่องจักรและอุปกรณ์ส่วนใหญ่ในอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ไม้จะเป็นสินค้าที่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ ประเทศไทยมีมูลค่าการนำเข้าในปี 2551 ทั้งสิ้น 5,377.59 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 1,692.81 ล้านบาทจากปี 2550 ที่มีการนำเข้าเครื่องจักรเพียง 3,684.78 ล้านบาท โดยประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศที่ไทยนำเข้าเครื่องจักรมากที่สุดมีมูลค่าการนำเข้า 3,207.87 ล้านบาท รองลงมาได้แก่ประเทศเยอรมนีมูลค่า 856.63 ล้านบาท และประเทศไต้หวัน 403.48 ล้านบาท ในปีเดียวกันนี้ประเทศไทยสามารถผลิตและจำหน่ายในประเทศได้เพียง 1.03 ล้านบาทเท่านั้นตามรายละเอียดที่แสดงในตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6
แหล่งนำเข้าเครื่องจักรที่ใช้ในการแปรรูปไม้สำคัญของไทย

ประเทศ	มูลค่า : ล้านบาท			อัตราการขยายตัว (%)	
	2549	2550	2551	2550	2551
ญี่ปุ่น	794.03	1,125.79	3,207.87	41.78	184.94
เยอรมนี	2,184.01	782.98	856.63	-64.15	9.41
ไต้หวัน	597.50	391.23	403.48	-34.52	3.13
จีน	256.21	352.36	263.57	37.53	-25.20
อิตาลี	430.73	359.38	189.06	-16.56	-47.39
ฝรั่งเศส	12.60	7.82	73.40	-37.88	838.01
สหรัฐอเมริกา	58.58	42.17	61.52	-28.02	45.90
มาเลเซีย	72.23	32.18	45.83	-55.45	42.42
สวิตเซอร์แลนด์	91.89	169.44	41.83	84.39	-75.31
แคนาดา	311.98	2.54	33.96	-99.19	1,237.05
ไทย	0.20	0.32	1.03	60.00	221.88
อื่นๆ	862.64	418.57	199.41	51.48	-52.36
รวม	5,672.60	3,684.78	5,377.59	-35.04	45.94

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

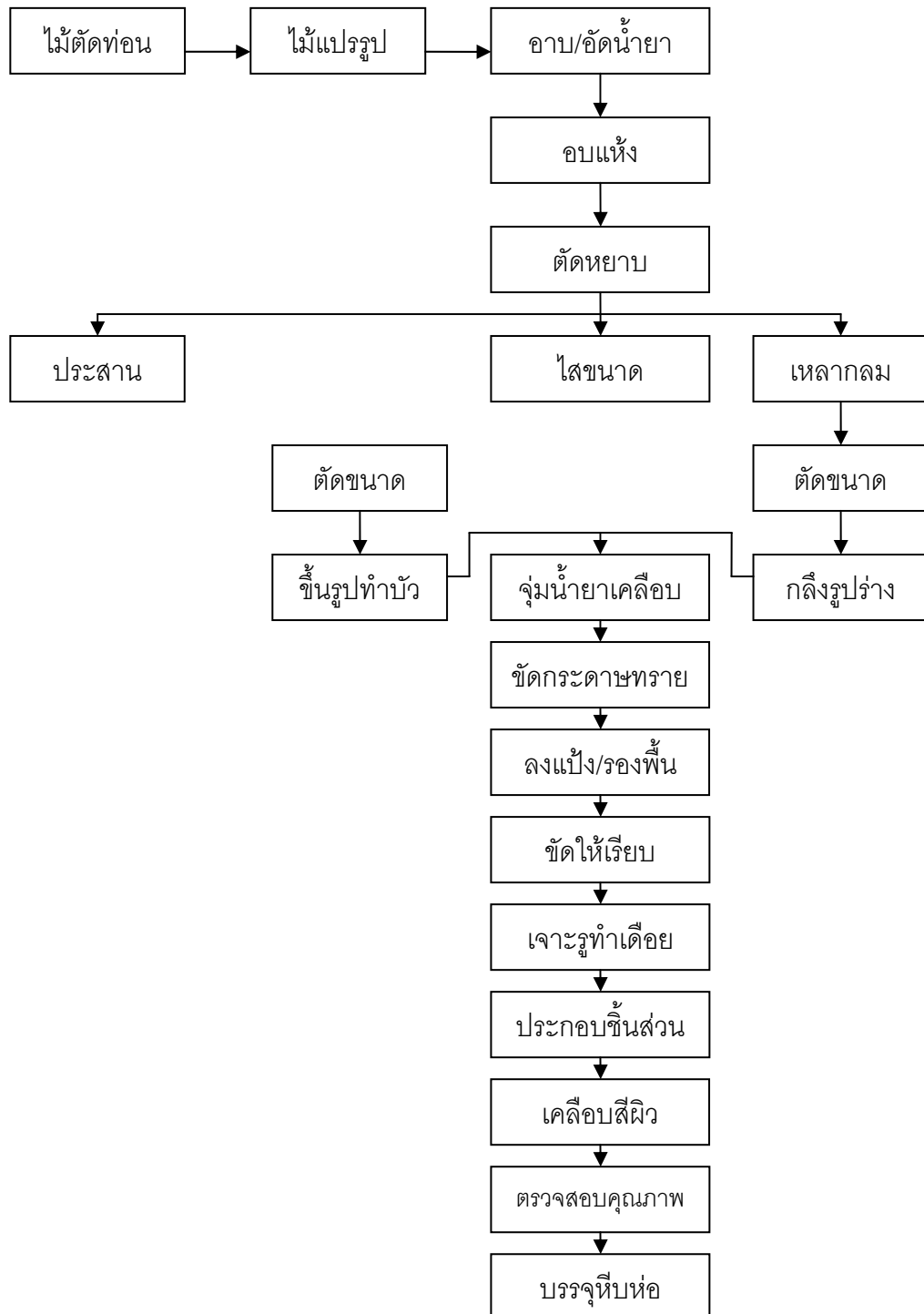
4.2.3 ขั้นตอนการผลิตเฟอร์นิเจอร์ไม้

การผลิตเฟอร์นิเจอร์ไม้นั้นไม่ว่าจะเป็นไม้เนื้อแข็งหรือไม้เนื้ออ่อนก็จะมีวิธีการผลิตที่คล้ายคลึงกัน โดยกรรมวิธีขั้นตอนในการผลิตเฟอร์นิเจอร์พื้นฐานนั้นจะเริ่มจากการนำวัตถุดิบไม้ท่อนมาทำการแปรรูปและทำการอาบน้ำยาเพื่อกันความชื้นที่อาจทำให้เกิดเชื้อรา แล้วนำไม้ดังกล่าวไปอบแห้งและตัดเป็นชิ้นเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการขึ้นรูปต่อไป

หลังจากนั้นจะนำไม้ดังกล่าวมาขึ้นรูปร่างตามแบบต่างๆที่จะใช้โดยการเหลา, ไส หรือ ประสานเพื่อนำประกอบเป็นเฟอร์นิเจอร์ โดยหลังจากผ่านกรรมวิธีในการผลิตเป็นชิ้นส่วนต่างๆแล้วจะต้องนำแผ่นไม้ต่างๆนี้มาจุ่มน้ำยาเคลือบเซลแลก ชัดเพื่อให้เกิดความเรียบด้วยกระดาษทรายพร้อมการลงแป้งและรองพื้นเพื่อให้ชิ้นลายไม้ที่สวยงาม หลังจากกรรมวิธีดังกล่าวนี้แล้วก็จะทำการประกอบชิ้นส่วนขึ้นรูปตามที่ออกแบบโดยการเจาะรูทำเดือยเพื่อประกอบชิ้นส่วนต่างๆเข้าด้วยกัน

เมื่อประกอบขึ้นเป็นเฟอร์นิเจอร์แล้วก็จะทำการเคลือบสีผิวของชิ้นงานเพื่อความสวยงามและให้เกิดความคงทน หลังจากนั้นจะผ่านขั้นตอนในการตรวจสอบคุณภาพของสินค้าและดำเนินการบรรจุหีบห่อเพื่อส่งต่อไปให้ลูกค้าต่อไป โดยจะได้แสดงขั้นตอนการผลิตเฟอร์นิเจอร์ไม้ที่กล่าวมาข้างต้นอย่างละเอียดเพื่อให้เกิดความเข้าใจโดยง่ายด้วยภาพที่ 4.2

ภาพที่ 4.2
ขั้นตอนการผลิตเฟอร์นิเจอร์ไม้

ที่มา : โครงการจัดทำแผนแม่บทอุตสาหกรรมรายสาขา (สาขาไม้และเครื่องเรือน) โดยคณะ
พาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.2.4 โครงสร้างต้นทุนการผลิตเฟอร์นิเจอร์ไม้

จากการศึกษาโครงสร้างต้นทุนของการผลิตเฟอร์นิเจอร์ไม้แยกตามประเภทของวัสดุดิบก็คือ แยกตามประเภทของไม้ที่ใช้ผลิตเฟอร์นิเจอร์ (ตารางที่ 4.7) พบว่าต้นทุนเฉลี่ยที่สูงที่สุดได้แก่ต้นทุนของไม้คิดเป็นต้นทุนร้อยละ 46.25 ของต้นทุนทั้งหมด รองลงมาได้แก่ต้นทุนของแรงงานคิดเป็นร้อยละ 18.85 ของต้นทุนทั้งหมด เพราะเป็นอุตสาหกรรมที่ต้องใช้แรงงานที่มีฝีมือในการทำงาน โดยมีต้นทุนค่าวัสดุอื่นๆที่ใช้ในการผลิตร้อยละ 15.5 ต้นทุนค่าบริหาร ค่าเช่า ค่าเสียหายร้อยละ 11 และต้นทุนค่าขนส่งร้อยละ 8.4 ตามลำดับ หากลงรายละเอียดตามประเภทของเนื้อไม้ที่ใช้ในการผลิตจะพบว่าต้นทุนของการผลิตเฟอร์นิเจอร์จากไม้เนื้อแข็งจะมีต้นทุนค่าไม้สูงที่สุดเมื่อเทียบกับเนื้อไม้ประเภทอื่นๆ เนื่องจากไม้เนื้อแข็งในประเทศไทยต้องนำเข้าจากต่างประเทศจากนโยบายปิดป่าสัมปทานในปีพ.ศ.2532

ตารางที่ 4.7

โครงสร้างต้นทุนการผลิตเฟอร์นิเจอร์จำแนกตามประเภทของไม้ปี พศ.2549

หน่วย : ร้อยละ

ประเภทของต้นทุน	ประเภทของเฟอร์นิเจอร์ไม้				
	ไม้ยางพารา	ไม้เนื้อแข็ง	ไม้ปาร์ติเกิลบอร์ด	ไม้ MDF*	เฉลี่ย
ไม้	47.5	50.6	43.3	43.6	46.25
วัสดุอื่นๆ	15.7	11.7	16.7	17.9	15.5
ค่าแรง	18.2	19.5	17.7	20.0	18.85
ค่าขนส่ง	8.0	9.0	9.8	6.8	8.4
ค่าบริหาร ค่าเช่า และ ค่าเสียหาย อื่นๆ	10.6	9.2	12.5	11.7	11
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

ที่มา : โครงการจัดทำแผนแม่บทอุตสาหกรรมรายสาขา (สาขาไม้และเครื่องเรือน) โดยคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หมายเหตุ : *ไม้ MDF (Medium Density Fiberboard) เป็นไม้ที่ได้จากการนำกิ่งก้านของไม้ยางพาราไปสับให้เป็นชิ้นเล็กๆ และนำไปผ่านกระบวนการให้ความร้อนจนได้เส้นใยไม้ จากนั้นนำไปผสมกับกาวเพื่อให้เส้นใยไม้ยึดเกาะกัน แล้วนำไปอัดด้วยความดันสูงเพื่อให้ติดกันเป็นแผ่นและอบแห้งเป็นขั้นตอนสุดท้าย

4.2.5 การลงทุนและการเงิน

ในการลงทุนอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ไม้ ประเภทไม้ยางพารา กรณีการลงทุนขนาดผลิตเฟอร์นิเจอร์ไม้ 10,000 ชิ้นต่อปี โดยใช้ชั่วโมงการทำงาน 8 ชั่วโมงต่อวัน ประกอบด้วยเงินลงทุนและอุปกรณ์ตามประมาณการ ดังต่อไปนี้

- เงินลงทุน

1. เงินทุนจดทะเบียนและเงินทุนเริ่มต้น	18,000,000 บาท
2. ขนาดเงินทุนในสินทรัพย์ถาวร ได้แก่ ค่าที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง (ค่าเช่า)	420,000 บาท
3. ค่าเครื่องจักร	4,500,000 บาท
4. ค่ายานพาหนะขนส่งสินค้า (ดาวน)	400,000 บาท
5. เงินทุนหมุนเวียน	12,930,000 บาท

- บุคลากร

ธุรกิจการประกอบเฟอร์นิเจอร์ขนาดกลางใช้บุคลากรประมาณ 90 คน ประกอบด้วย

1. พนักงานในโรงงาน ประกอบด้วย	
แรงงานช่างฝีมือ (ช่างไสไม้ ช่างขัดไม้ ช่างตัดไม้ และช่างขึ้นรูปเฟอร์นิเจอร์)	จำนวน 79 คน
พนักงานขับรถ	จำนวน 2 คน
2. พนักงานสำนักงาน	จำนวน 7 คน
3. พนักงานบริหาร	จำนวน 2 คน

- ค่าใช้จ่ายต่อปี

ต้นทุนการขาย

1. ต้นทุนวัตถุดิบ	18,800,000 บาทต่อปี
2. ต้นทุนแรงงาน	4,400,000 บาทต่อปี
3. ต้นทุนค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร	900,000 บาทต่อปี
4. ต้นทุนค่าเสียห่วยการผลิต,ค่าเช่า	2,688,000 บาทต่อปี
4.1 สาธารณูปโภค	
- ค่าน้ำ	66,000 บาทต่อปี
- ค่าไฟ	1,440,000 บาทต่อปี
- ค่าโทรศัพท์	168,000 บาทต่อปี

4.2 ค่าขนส่ง

- ยานพาหนะ	960,000 บาทต่อปี
- ค่าน้ำมัน	54,000 บาทต่อปี

5. ค่าใช้จ่ายด้านอื่นๆ

- ค่าดอกเบี้ยยจ่าย	1,620,000 บาทต่อปี
--------------------	--------------------

กำไรเฉลี่ย ประมาณร้อยละ 10 -15 ของยอดขาย

ที่มา : บริษัทศูนย์วิจัยไทยพาณิชย์ ลิขสิทธิ์ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

หมายเหตุ : ยอดขายเฉลี่ย 10,000 ชิ้น ราคาเฉลี่ย 3,250 บาทต่อชิ้น คิดเป็นรายได้รวม 32.50 ล้านบาท

จากการศึกษาของศูนย์วิจัยไทยพาณิชย์พบว่าตัวเลขโดยเฉลี่ยสำหรับการทำโรงงานผลิตเฟอร์นิเจอร์ไม้ขนาดกลางที่มียอดขายเฉลี่ย 10,000 ชิ้นต่อปี ประกอบด้วยคนงานประมาณ 90 คน บริษัทจะต้องมีเงินทุนจดทะเบียนประมาณ 18 ล้านบาท และมีเงินทุนหมุนเวียนโดยเฉลี่ยประมาณ 13 ล้านบาทในการประกอบกิจการ จากการศึกษาพบว่ากำไรเฉลี่ยของธุรกิจอยู่ประมาณร้อยละ 10 ถึง 15 ของยอดขาย ดังนั้นหากผู้ประกอบการผลิตเฟอร์นิเจอร์มียอดขายเฉลี่ย 10,000 ชิ้น ราคาขาย 3,250 บาทต่อชิ้น จะทำให้ผู้ประกอบการมีรายรับประมาณ 32.5 ล้านบาท บริษัทจะได้กำไรหลังหักค่าใช้จ่าย 4.86 ล้านบาทโดยประมาณ โดยสินค้าที่ผลิตเป็นเฟอร์นิเจอร์ไม้ ประเภทไม้ยางพารา

4.2.6 ปริมาณการผลิต

ปริมาณการผลิตเฟอร์นิเจอร์ไม้ในประเทศตามข้อมูลที่ได้จากกระทรวงอุตสาหกรรมพบว่าแนวโน้มปริมาณการผลิตมีปริมาณการผลิตที่ลดลงอย่างต่อเนื่องทุกปี โดยในปี 2548 มีปริมาณการผลิตอยู่ที่ 22.53 ล้านชิ้น ในปีดังกล่าวเฟอร์นิเจอร์ไม้มีต้นทุนการผลิตที่ปรับตัวสูงขึ้นจากผลกระทบของราคาน้ำมันในตลาดโลก และอัตราดอกเบี้ยที่ปรับตัวสูงขึ้น อย่างไรก็ตามปริมาณการผลิตที่ยังอยู่ในระดับสูงเกิดจากการบริโภคในประเทศ ทำให้ปริมาณจำหน่ายในประเทศมียอดสูงถึง 9.69 ล้านชิ้น ซึ่งการบริโภคที่สูงนั้นเกิดจากตลาดด้านอสังหาริมทรัพย์ที่มีการขยายตัวก่อนหน้านี้ ในปี 2549 ปริมาณการผลิตลดลงร้อยละ 18.5 เหลือเพียง 18.37 ล้านชิ้น เนื่องจากปริมาณการจำหน่ายในประเทศลดลงเหลือเพียง 3.73 ล้านชิ้น อัตราการขยายตัวลดลง

ถึงร้อยละ 61.5 จากปีก่อน แม้ว่าปริมาณจำหน่ายต่างประเทศจะยังเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.4 หรือปริมาณส่งออก 15.7 ล้านชิ้นก็ตาม ซึ่งปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการผลิตในปีนี้เกิดจากต้นทุนไม้ยางพารามีการปรับราคาสูงขึ้นมาก รวมทั้งค่าขนส่งและต้นทุนแรงงานยังอยู่ในระดับสูง และการบริโภคในประเทศลดลงจากธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ชะลอตัวลง ทำให้ผู้ผลิตปรับลดปริมาณการผลิตลง ส่วนการผลิตในปี 2550 ยังคงมีปริมาณการผลิตที่ปรับตัวลดลงเหลือ 16.22 ล้านชิ้น ขยายตัวลดลงร้อยละ 11.7 ปริมาณจำหน่ายในประเทศและต่างประเทศลดลงเหลือ 2.19 และ 14.93 ล้านชิ้นตามลำดับ สืบเนื่องมาจากต้นทุนการผลิตที่ยังคงปรับตัวสูงขึ้น เช่น ราคาไม้ยางพารา น้ำมัน และค่าขนส่ง เป็นต้น รวมถึงความไม่ชัดเจนเกี่ยวกับสถานการณ์ทางการเมือง และการชะลอตัวของเศรษฐกิจและธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ภายในประเทศ นอกจากนี้ผู้ประกอบการส่งออกยังได้รับผลกระทบจากการที่เงินบาทแข็งค่าขึ้นอย่างต่อเนื่องอีกด้วย

สุดท้ายในปี 2551 มีปริมาณการผลิตเพียง 7.78 ล้านชิ้น หากวิเคราะห์เพิ่มเติมไปถึงปริมาณการผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศและนอกประเทศพบว่าปริมาณการผลิตในปี 2551 ที่ลดลงนั้นสืบเนื่องมาจากปริมาณการส่งออกเฟอร์นิเจอร์ไม้เพื่อจำหน่ายต่างประเทศลดลงเหลือเพียง 6.08 ล้านชิ้น อัตราการขยายตัวลดลงถึงร้อยละ 59.3 เมื่อเปรียบเทียบกับตัวเลขส่งออกในปี 2550 เป็นผลมาจากภาวะเศรษฐกิจโลกที่ประสบปัญหาอย่างหนักจากวิกฤตสถาบันการเงินในประเทศสหรัฐอเมริกา ทำให้เศรษฐกิจของประเทศต่างๆอยู่ในภาวะชะลอตัวและกำลังซื้อลดลง โดยเฉพาะตลาดหลักของไทย ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และสหราชอาณาจักร อีกทั้งความไม่สงบทางการเมือง การปิดสนามบิน และความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศ อย่างไรก็ตามปริมาณการบริโภคในอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ไม้ภายในประเทศกลับปรับตัวลดลงเพียงร้อยละ 5 เท่านั้น (ตารางที่ 4.8)

ตารางที่ 4.8

ปริมาณการผลิตเฟอร์นิเจอร์ไม้และจำหน่ายเฟอร์นิเจอร์ไม้ใน,นอกประเทศ

หน่วย : ล้านบาท

สินค้า	ปริมาณการผลิต				อัตราขยายตัว (%)		
	2548	2549	2550	2551	2549	2550	2551
เฟอร์นิเจอร์ไม้	22.53	18.37	16.22	7.78	-18.5	-11.7	-52.0
สินค้า	ปริมาณจำหน่ายในประเทศ				อัตราขยายตัว (%)		
	2548	2549	2550	2551	2549	2550	2551
เฟอร์นิเจอร์ไม้	9.69	3.73	2.19	2.08	-61.5	-41.3	-5.0
สินค้า	ปริมาณจำหน่ายต่างประเทศ				อัตราขยายตัว (%)		
	2548	2549	2550	2551	2549	2550	2551
เฟอร์นิเจอร์ไม้	14.09	15.70	14.93	6.08	11.4	-4.9	-59.3

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศเศรษฐกิจอุตสาหกรรม สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

หมายเหตุ : 1. ปี 2548 จากการสำรวจโรงงาน 46 โรงงาน

1. ปี 2549 จากการสำรวจโรงงาน 42 โรงงาน

1. ปี 2550 จากการสำรวจโรงงาน 38 โรงงาน

1. ปี 2551 จากการสำรวจโรงงาน 34 โรงงาน

4.2.7 ผู้ผลิตที่สำคัญในปัจจุบัน

จำนวนผู้ประกอบการเฟอร์นิเจอร์ไม้มีทั้งสิ้นประมาณ 2,898 ราย โดยส่วนใหญ่จะเป็นผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม มีเพียงบางรายที่มีศักยภาพในการส่งออกซึ่งมักจะเป็นผู้ประกอบการขนาดใหญ่และขนาดกลาง

ตารางที่ 4.9
รายชื่อผู้ประกอบการสำคัญปี พศ.2551

หน่วย : ล้านบาท

ผู้ประกอบการขนาดใหญ่	เงินลงทุน
บริษัท กลุ่มป่าไม้สันติ จำกัด	1,500
บริษัท โมเดอร์นฟอร์มกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	600
บริษัท ด็อกเตอร์วูด จำกัด	370
บริษัท บางกอก อินเตอร์เฟียร์น จำกัด	200
บริษัท พาราว่าด คอร์ปอเรชั่น (เวลต์ไวด์) จำกัด	200
ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม	เงินลงทุน
บริษัท แพนซีวูดอินเตอร์สตรีส จำกัด (มหาชน)	125
บริษัท ไทยมารูนิ จำกัด	100
บริษัท เอส.พี.วี เฟอร์นิเทค จำกัด	52
บริษัท พิโคที อินเตอร์เตอร์เนชั่นแนล จำกัด	50
บริษัท สันติพาราว่าด จำกัด	27

ที่มา : กรมโรงงานอุตสาหกรรม

จากตารางข้างต้น (ตารางที่ 4.9) พบว่าผู้ประกอบการขนาดใหญ่ที่มีเงินจดทะเบียนสูงที่สุดได้แก่ บริษัทกลุ่มป่าไม้สันติ จำกัด ซึ่งมีกลุ่มบริษัทในเครือจำนวน 5 บริษัท ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับไม้แยกตามประเภทสินค้าที่ผลิตมีเงินจดทะเบียนถึง 1,500 ล้านบาท บริษัท โมเดอร์นฟอร์มกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) ผู้ผลิตและจำหน่ายเฟอร์นิเจอร์สำหรับสำนักงานและที่อยู่อาศัยมีเงินทุนจดทะเบียน 600 ล้านบาท รองลงมาได้แก่ และบริษัท ด็อกเตอร์วูด จำกัด บริษัท บางกอกอินเตอร์เฟียร์น จำกัด บริษัท พาราว่าด คอร์ปอเรชั่น (เวลต์ไวด์) จำกัด มีเงินทุนจดทะเบียน 370, 200 และ 200 ล้านบาท ตามลำดับ

สำหรับผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมรายสำคัญได้แก่ บริษัท แฟนชีวูด อินดัสตรีส์ จำกัด (มหาชน) บริษัท ไทยมารูนิ จำกัด บริษัท เอส.พี.วี เพอร์นิเทค จำกัด บริษัท พิคโอที อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด และ บริษัทสินดีพาราฟูด จำกัด มีเงินทุนจะทะเบียน 125 ล้านบาท, 100 ล้านบาท, 52 ล้านบาท, 50 ล้านบาท และ 27 ล้านบาท ตามลำดับ

4.3 การนำเข้าและการส่งออก

4.3.1 การนำเข้า

ในส่วนของการนำเข้าส่วนใหญ่จะเป็นการนำเข้าวัตถุดิบไม้ท่อนประเภทไม้เนื้อแข็ง ได้แก่ ไม้ซุง และผลิตภัณฑ์ไม้แปรรูป ไม้อัด และไม้วีเนียร์ เพื่อนำเข้ามาผลิตสินค้าต่อเนื่อง เช่น เครื่องเรือนประเภทต่างๆ โดยไม้ซุงท่อนส่วนใหญ่จะนำเข้ามาจากประเทศพม่า และมาเลเซีย สำหรับผลิตภัณฑ์ประเภทไม้แปรรูป ส่วนใหญ่นำเข้าจากประเทศมาเลเซีย ลาว และสหรัฐอเมริกา ในส่วนของผลิตภัณฑ์ไม้อัดและไม้วีเนียร์จะนำเข้าจากประเทศจีน มาเลเซีย และอินโดนีเซีย สุดท้ายผลิตภัณฑ์ไม้อื่นๆนำเข้าจากประเทศพม่า จีน และมาเลเซีย ตามลำดับ

มูลค่าการนำเข้าไม้ชนิดต่างๆโดยรวมมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2548 จนเมื่อปี 2551 มีการขยับตัวเพิ่มขึ้นเล็กน้อย โดยมีมูลค่าการนำเข้าไม้รวมตั้งแต่ปี 2548 – 2551 ที่มูลค่า 28,939.40 ล้านบาท, 24,075.98 ล้านบาท, 21,198.73 ล้านบาท และ 21,703.69 ล้านบาทตามลำดับ ซึ่งมูลค่าการนำเข้าที่ลดลงเกิดจากปริมาณการนำเข้าไม้ประเภทไม้ซุงและไม้แปรรูปมีมูลค่าการนำเข้าที่ลดลง โดยปีที่มีอัตราการขยายตัวลดลงมากที่สุดในประเภทไม้ซุงได้แก่ ปี 2550 มีอัตราการขยายตัวลดลงถึงร้อยละ 25.43 และประเภทไม้แปรรูปมีอัตราการขยายตัวลดลงมากที่สุดในปี 2549 ที่ร้อยละ 25.59 ในทางกลับกันในแต่ละปีมูลค่าการนำเข้าประเภทไม้อัด ไม้วีเนียร์ และผลิตภัณฑ์ไม้อื่นๆ กลับมีมูลค่าการนำเข้าที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องแม้จะอยู่ในระดับต่ำกว่ามูลค่าการนำเข้าไม้ซุงและไม้แปรรูปที่ลดลงก็ตาม

อย่างไรก็ตามมูลค่าการนำเข้าไม้ชนิดต่างๆเป็นมูลค่าการนำเข้าไม้โดยรวม ซึ่งไม้เหล่านี้นำมาผลิตเพื่อเป็นผลิตภัณฑ์สินค้าทั้งเฟอร์นิเจอร์ ผลิตภัณฑ์ไม้ประเภทเครื่องใช้ อุปกรณ์ก่อสร้าง กรอบรูป รูปแกะสลัก เครื่องประดับ และไม้แผ่นต่างๆ จากมูลค่าการนำเข้าไม้ซุงและไม้แปรรูปในปี 2548 ที่มีมูลค่าการนำเข้าไม้ซุงอยู่ที่ 4,697.58 ล้านบาท, ไม้แปรรูป 19,368.29 ล้านบาท ในปี 2549 มูลค่าการนำเข้าไม้ซุง 4,246.67 ล้านบาท, ไม้แปรรูป 14,411.65 ล้านบาท ในปี 2550 มูลค่าการนำเข้าไม้ซุง 3,166.90 ล้านบาท, ไม้แปรรูป 12,420.58 ล้านบาท และในปี 2551 มูลค่าการนำเข้าไม้ซุง 3,760.28 ล้านบาท และไม้แปรรูป 12,005.52 ล้านบาท ตามลำดับ จะเห็นได้ว่ามูลค่าการนำเข้าไม้ซุงและไม้แปรรูปมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ยกเว้นปี 2551 ที่ไม้ซุงมีมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นจากปี 2550 อยู่ 593.38 ล้านบาท ดังนั้นจะเห็นได้ว่ามูลค่าการนำเข้าไม้ประเภทไม้ซุงและไม้แปรรูปที่ลดลงเกิดจากการส่งออกเฟอร์นิเจอร์ไม้ลดลง เพราะไม้ซุงและไม้แปรรูปเป็นวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตเฟอร์นิเจอร์ไม้ดังกล่าว ประกอบกับทั้งผลิตภัณฑ์เฟอร์นิเจอร์ไม้ประเภทไม้เนื้อแข็งมีแนวโน้มราคาที่สูงขึ้น ทำให้ผู้ประกอบการหันมาสนใจบริโภคเฟอร์นิเจอร์ไม้ที่ทำจากยางพาราทดแทน โดยส่วนปริมาณความต้องการของตลาดโลกที่ทำให้การส่งออกไม้แปรรูปและผลิตภัณฑ์ไม้แผ่นของไทยสูงขึ้น ส่งผลให้ความต้องการนำเข้าวัตถุดิบประเภทไม้อัด วีเนียร์ และผลิตภัณฑ์ไม้อื่นๆ มีอัตราการขยายตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยในปี 2551 มีอัตราการขยายตัวของไม้ดังกล่าวอยู่ที่ร้อยละ 4.52 และ 8.71 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10

มูลค่าการนำเข้าไม้ชนิดต่างๆ

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	มูลค่า : ล้านบาท				อัตราการขยายตัว : ร้อยละ		
	2548	2549	2550	2551	2549	2550	2551
ไม้ซุง	4,697.58	4,246.67	3,166.90	3,760.28	-9.60	-25.43	18.74
ไม้แปรรูป	19,368.29	14,411.65	12,420.58	12,005.52	-25.59	-13.82	-3.34
ไม้อัด วีเนียร์	3,543.00	3,688.71	3,869.88	4,044.77	4.11	4.91	4.52
ผลิตภัณฑ์ไม้อื่นๆ	1,330.53	1,728.95	1,741.37	1,893.12	29.94	0.72	8.71
รวม	28,939.40	24,075.98	21,198.73	21,703.69	-16.81	-11.95	2.38

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

ตารางที่ 4.11
เปรียบเทียบราคาไม้ซุงและไม้แปรรูปนำเข้า ระหว่างปี พศ.2529 - 2550

พ.ศ.	ไม้ซุง			ไม้แปรรูป			รวม	
	Logs			Sawntimber			Total	
	ลบ.ม. cum.	ล้านบาท baht	บาท/ลบ.ม. baht/cum.	ลบ.ม. cum.	บาท baht	บาท/ลบ.ม. baht/cum.	ลบ.ม. cum.	บาท baht
2529	152,714	951.80	6,233	195,937	1,004.84	5,128	348,651	1,956.71
2530	282,928	1,353.96	4,786	442,292	2,248.50	5,084	725,220	3,602.46
2531	446,959	2,028.96	4,539	676,563	3,182.84	4,704	1,123,522	5,211.80
2532	1,193,340	4,120.84	3,453	1,314,684	6,481.66	4,930	2,508,024	10,602.50
2533	1,847,392	5,647.28	3,057	1,493,573	8,128.82	5,443	3,340,965	13,776.11
2534	1,747,201	6,814.57	3,900	1,533,611	9,259.80	6,038	3,280,812	16,074.37
2535	2,036,090	7,247.76	3,560	1,778,349	11,067.91	6,224	3,814,439	18,315.68
2536	1,366,719	5,908.67	4,323	1,801,516	12,899.52	7,160	3,168,235	18,808.19
2537	1,548,899	7,408.06	4,783	2,516,847	16,321.88	6,485	4,065,746	23,729.94
2538	1,377,869	10,026.64	7,277	2,085,687	16,991.23	8,147	3,463,556	27,017.88
2539	936,300	6,310.43	6,740	2,215,538	17,208.14	7,767	3,151,838	23,518.58
2540	895,545	5,435.39	6,069	1,463,081	13,198.55	9,021	2,358,626	18,633.94
2541	278,076	2,095.11	7,534	961,617	6,824.83	7,097	1,239,693	8,919.94
2542	468,501	3,638.13	7,765	1,254,999	7,644.71	6,091	1,723,500	11,282.84
2543	487,368	5,064.97	10,393	1,027,082	9,451.53	9,202	1,514,450	14,516.50
2544	516,860	4,355.19	8,426	1,285,470	10,912.12	8,489	1,802,330	15,267.30
2545	641,352	3,876.82	6,045	1,924,568	12,531.22	6,511	2,565,920	16,408.03
2546	380,105	4,138.69	10,888	1,650,290	13,612.52	8,249	2,030,395	17,692.89
2547	381,336	4,341.61	11,385	1,835,276	17,523.98	9,548	2,216,612	21,865.59
2548	395,578	4,697.58	11,875	1,939,771	19,714.39	10,163	2,335,349	24,411.96
2549	293,236	4,212.38	14,365	934,050	14,648.84	15,683	1,227,286	18,861.23
2550	231,052	3,166.90	13,706	1,702,234	12,776.71	7,506	1,933,286	15,943.61

ที่มา : กรมป่าไม้

เมื่อพิจารณาถึงแนวโน้มของราคาไม้ซึ่งเป็นวัตถุดิบหลักในการผลิตสินค้าที่จำเป็นต้องนำเข้าจากต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากการนโยบายปิดให้สัมปทานป่าไม้ของประเทศไทย ในปี พ.ศ.2532 จากตารางเปรียบเทียบราคาไม้ซุงและไม้แปรรูปนำเข้า ระหว่างปี พ.ศ.2529 - 2550 (ตารางที่ 4.11) จะเห็นได้ว่าในปี 2529 ราคาไม้ซุงอยู่ที่ 6,233 บาทต่อลูกบาศก์เมตร ปี 2546 ไม้ท่อนมีราคาเพิ่มขึ้นเป็น 10,888 บาทต่อลูกบาศก์เมตร จนในปี 2550 ไม้ท่อนมีราคาสูงถึง 13,706 บาทต่อลูกบาศก์เมตร แม้ในแต่ละช่วงปีอาจมีการแกว่งของราคาไม้ก็ตาม แต่แนวโน้มของราคาก็ยังเป็นแนวโน้มที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง อนึ่งข้อมูลเป็นการเก็บรวมของมูลค่าไม้ซุงและไม้แปรรูปทุกประเภท จึงอาจทำให้ราคาที่เปลี่ยนแปลงมีผลจากทั้งชนิดของไม้, ขนาดของไม้ และความต้องการไม้ในแต่ละปีที่แตกต่างกัน รวมทั้งปัจจัยอัตราแลกเปลี่ยนของค่าเงินด้วย

4.3.2 การส่งออกเฟอร์นิเจอร์ไม้

ตลอดช่วงภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจตั้งแต่กลางปี 2540 – 2543 อุตสาหกรรมนี้สามารถสร้างรายได้ให้แก่ประเทศไม่ต่ำกว่าปีละประมาณ 17,000 ล้านบาท ซึ่งในปี 2543 สูงถึงเกือบ 22,000 ล้านบาท และมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นเรื่อยๆทุกปี ทำให้เป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่สำคัญในการสร้างรายได้จากการส่งออกของประเทศไทย

ตลาดส่งออกเฟอร์นิเจอร์ไม้มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจนถึงปี 2548 การส่งออกเฟอร์นิเจอร์ไม้เริ่มลดลงเหลือ 26,483.07 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 3.64 จากยอดการส่งออกมูลค่า 27,482.56 ล้านบาทในปี 2547 จากตัวเลขดังตารางที่ 4.12 แสดงให้เห็นมูลค่าการส่งออกที่ลดลงในกลุ่มอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ไม้ โดยในปี 2549 มีอัตราการขยายตัวลดลงร้อยละ 11.84 และในปี 2550 ลดลงร้อยละ 11.44 ซึ่งปี 2549 และปี 2550 มีมูลค่าการส่งออก 23,346.60 และ 20,676.42 ล้านบาท ตามลำดับ และในปี 2551 การส่งออกของสินค้าในกลุ่มเฟอร์นิเจอร์ไม่ว่าจะมีมูลค่าการส่งออกรวมทั้งสิ้นประมาณ 18,279.51 ล้านบาทเมื่อเทียบกับปี 2550 มีอัตราการขยายตัว ลดลงร้อยละ 11.59 โดยปัจจัยสำคัญที่ทำให้มูลค่าการส่งออกเฟอร์นิเจอร์ไม้ของประเทศไทยลดลง เนื่องจากต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นจากราคาไม้เนื้อแข็ง ไม้ยางพารา ต้นทุนแรงงาน ราคาน้ำมัน ค่าขนส่ง และค่าเงินบาทที่แข็งค่าอย่างต่อเนื่อง ทำให้ประเทศไทยกำลังประสบปัญหาจากสถานการณ์การแข่งขันในตลาดโลกกับประเทศผู้ผลิตรายอื่นซึ่งเป็นคู่แข่งที่สำคัญในการแย่งส่วนแบ่งทางการตลาด โดยเฉพาะจีน และเวียดนาม ที่เป็นประเทศที่มีต้นทุน

วัตถุดิบต่ำทำให้ได้รับความสนใจในการสั่งซื้อสินค้า และจากนักลงทุนต่างชาติในการย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศดังกล่าว ซึ่งประเทศจีนมีอัตราการขยายตัวในการส่งออกเฟอร์นิเจอร์โดยรวมเพิ่มขึ้นตั้งแต่ปี 2547 – 2550 ในอัตรา 39.7, 31.3, 26.1 และ 29 ตามลำดับ ส่วนประเทศเวียดนามมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นตั้งแต่ปี 2547 – 2550 ในอัตรา 54.7, 40.6, 27.3 และ 16.7 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.2)

จากปัญหาด้านความสามารถในการแข่งขันทำให้มูลค่าการส่งออกไปยังประเทศคู่ค้าหลัก ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และสหราชอาณาจักร ลดลง โดยสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นตลาดส่งออกเฟอร์นิเจอร์ไม้อันดับหนึ่งของไทยมีมูลค่าการสั่งซื้อเฟอร์นิเจอร์ไม้จากประเทศไทยลดลงในอัตราส่วนที่เพิ่มขึ้นทุกปี โดยในปี 2548 มีอัตราการขยายตัวลดลง 10.39 ปี 2549 อัตราการขยายตัวลดลง 15.96 ปี 2550 อัตราการขยายตัวลดลงเป็น 20.24 จนกระทั่งในปี 2551 สหรัฐอเมริกามีมูลค่าการนำเข้าเฟอร์นิเจอร์ไม้เหลือเพียง 6,140.66 ล้านบาท ลดลงจากปี 2550 ซึ่งมีมูลค่าทั้งสิ้น 8,465.62 ล้านบาท ทำให้อัตราการขยายตัวลดลงถึงร้อยละ 27.46 (ตารางที่ 4.12)

อย่างไรก็ตามตลาดส่งออกอื่นๆ โดยเฉพาะสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ สหภาพยุโรป ออสเตรเลีย ตะวันออกกลาง และประเทศสมาชิกอาเซียนยังสามารถขยายตัวได้ เพราะเป็นตลาดที่มีศักยภาพสูงและไม่ได้เป็นตลาดเป้าหมายของประเทศคู่แข่งของไทย เนื่องจากประเทศเหล่านั้นจะเน้นเจาะกลุ่มเป้าหมายในประเทศที่เป็นตลาดเฟอร์นิเจอร์ไม้ขนาดใหญ่ ทำให้ประเทศไทยยังสามารถหาช่องทางในการขยายตลาดส่งออกเพื่อทดแทนในสัดส่วนที่ลดลงจากประเทศส่งออกหลักได้ ถึงแม้ว่ามูลค่าการส่งออกยังประเทศเหล่านั้นจะน้อยกว่าตลาดส่งออกหลักก็ตาม เพราะถึงแม้ว่าสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์จะขยายตัวเพิ่มขึ้นในปี 2551 ถึงร้อยละ 57.02 แต่เมื่อคิดเป็นมูลค่าแล้วยังเพียงแค่ 614.33 ล้านบาทเท่านั้น ดังนั้นการขยายตัวในประเทศเหล่านั้นน่าจะยังคงเพิ่มมูลค่าขึ้นได้ ซึ่งประเทศไทยควรให้ความสำคัญกับตลาดดังกล่าว

ตารางที่ 4.12

มูลค่าการส่งออกอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ไม้

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	มูลค่า : ล้านบาท				อัตราการขยายตัว : ร้อยละ		
	2548	2549	2550	2551	2549	2550	2551
สหรัฐอเมริกา	12,630.25	10,614.30	8,465.62	6,140.66	-15.96	-20.24	-27.46
ญี่ปุ่น	7,088.42	6,724.49	5,890.26	5,239.93	-5.13	-12.41	-11.04
สหราชอาณาจักร	1,318.55	1,016.29	1,089.95	1,137.23	-22.92	7.25	4.34
อิตาลี	511.96	543.56	845.20	869.34	6.17	55.49	2.86
สหรัฐอเมริกาบริติชเอดส์	361.66	277.98	391.25	614.33	-23.14	40.75	57.02
แคนาดา	868.30	682.67	469.49	567.41	-21.38	-31.23	20.86
เยอรมนี	562.13	292.86	321.58	444.12	-47.90	9.81	38.11
สเปน	233.39	213.57	226.39	336.14	-8.49	6.00	48.48
ฝรั่งเศส	349.22	319.28	252.45	259.06	-8.57	-20.93	2.62
ออสเตรเลีย	187.25	249.87	180.98	194.24	33.44	-27.57	7.32
อื่นๆ	2,371.90	2,411.70	2,543.20	2,477.10	1.68	5.45	-2.60
รวม	26,483.07	23,346.60	20,676.42	18,279.51	-11.84	-11.44	-11.59

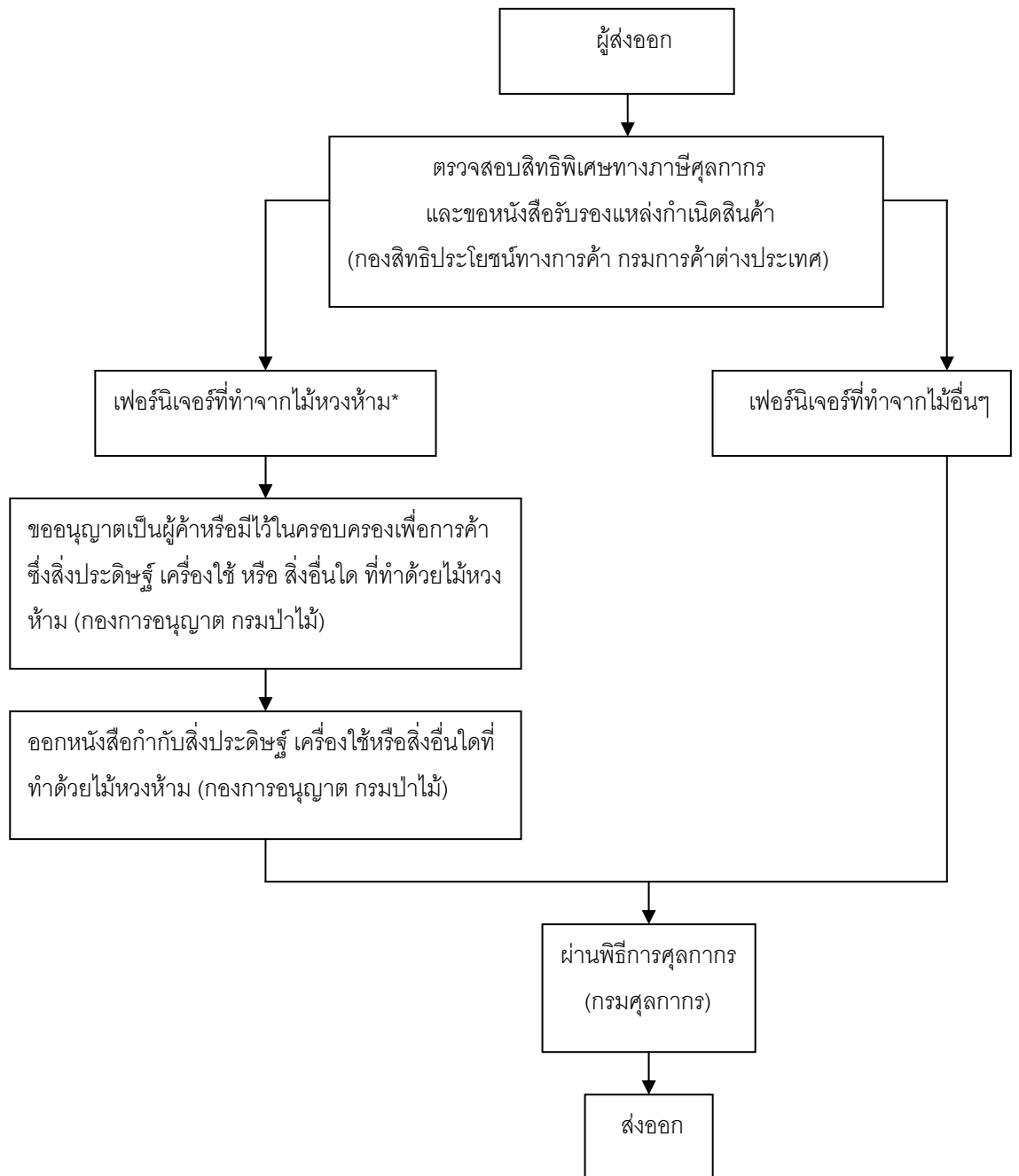
ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

4.3.3 ขั้นตอนการส่งออกเฟอร์นิเจอร์ไม้

การส่งออกเฟอร์นิเจอร์ไม้มีขั้นตอนในการผ่านหน่วยงานกรมศุลกากรโดยผู้ประกอบการจะตรวจสอบสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร และขอหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าได้ที่กองสิทธิประโยชน์ทางการค้า กรมการค้าต่างประเทศ หลังจากนั้นหากเป็นเฟอร์นิเจอร์ที่ทำจากไม้หวงห้าม ได้แก่ ไม้สัก ไม้ประดู่ ไม้มะค่า เป็นต้น จะต้องขออนุญาตและออกหนังสือกำกับสิ่งประดิษฐ์ เครื่องใช้หรือสิ่งอื่นใดที่ทำด้วยไม้หวงห้ามจากกองการอนุญาต กรมป่าไม้ก่อนจึงจะสามารถผ่านพิธีการกรมศุลกากรเพื่อส่งออกต่อไปได้เช่นเดียวกับการส่งออกเฟอร์นิเจอร์ไม้ที่ทำจากไม้อื่นๆ (ภาพที่ 4.2)

สำหรับเฟอร์นิเจอร์ไม้ที่ทำจากไม้หวงห้ามนั้น ประเทศผู้นำเข้าส่วนใหญ่ต้องการหลักฐานการแสดงแหล่งกำเนิดของไม้ที่ใช้ผลิต เพื่อป้องกันการบุกรุกทำลายป่าไม้อันเป็นสาเหตุสำคัญอีกสาเหตุหนึ่งของภาวะโลกร้อนในปัจจุบันที่พื้นที่ป่าไม้ของโลกลดลง โดยทุกประเทศใช้เป็นมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการกีดกันสินค้าที่ก่อให้เกิดปัญหาดังกล่าว

ภาพที่ 4.3
ขั้นตอนการส่งออกเฟอร์นิเจอร์ไม้

ที่มา : กรมส่งเสริมการค้าส่งออก

หมายเหตุ : *ไม้หวงห้าม อาทิ ไม้สัก ไม้ยาง ไม้มะค่าโมง ประดู่ อินทนิล สนสองใบ พญาไม้ และ
สนทางสิงห์

4.3.4 สรุปแนวโน้มการนำเข้าและส่งออก

การส่งออกของอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ไม้ในปี 2551 เมื่อเทียบกับปีก่อนยังมีการขยายตัวลดลง ถึงแม้ว่าตลาดใหม่ของไทยยังสามารถขยายตัวได้ โดยเฉพาะตลาดตะวันออกกลาง ออสเตรเลีย และประเทศสมาชิกอาเซียน รวมทั้งประเทศอื่นๆในสหภาพยุโรปที่กำลังซื้อสูง แต่การส่งออกในตลาดหลักของไทย ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และสหราชอาณาจักร มีมูลค่าการส่งออกที่ลดลง สืบเนื่องจากประเทศไทยเสียส่วนแบ่งตลาดการค้าเฟอร์นิเจอร์ไม้ให้กับประเทศอื่นเช่น จีน มาเลเซีย และเวียดนาม ซึ่งประเทศไทยมีความเสียเปรียบในเรื่องของต้นทุนที่สูงพร้อมอัตราค่าเงินบาทที่แข็งค่าอย่างต่อเนื่องทำให้ถูกประเทศคู่แข่งแย่งส่วนแบ่งตลาดได้ แม้การนำเข้าจะมีการปรับตัวสูงขึ้นก็สืบเนื่องมาจากราคาของไม้สูงในตลาดที่เพิ่มสูงขึ้นตามความต้องการของตลาดโลก และการส่งออกสินค้าประเภทกลุ่มผลิตภัณฑ์ไม้แปรรูป ผลิตภัณฑ์ไม้แผ่น และผลิตภัณฑ์ไม้อื่นๆ เช่นกรอบรูป ไม้แกะสลัก ที่เพิ่มขึ้น เป็นต้น

สำหรับแนวโน้มการส่งออกของอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ไม้ในปี 2552 คาดว่าจะอยู่ในภาวะชะลอตัว จากภาวะเศรษฐกิจโลกชะลอตัวส่งผลกระทบเป็นอย่างมากต่ออุปสงค์ของอุตสาหกรรมในประเทศตลาดส่งออกหลักของไทย อย่างไรก็ตามยังมีปัจจัยบวกที่พอจะกระตุ้นการส่งออกได้จากตลาดส่งออกอื่นๆ โดยเฉพาะประเทศแถบตะวันออกกลางที่ยังมีความต้องการ และกำลังซื้อสูง

4.3.5 มาตรการทางการค้า

ในการแข่งขันทางการค้าระหว่างประเทศนั้น ประเทศคู่ค้าต่างก็มีมาตรการทางการค้าทั้งมาตรการทางภาษี และมาตรการที่มิใช่ภาษีเข้ามากำกับดูแลในการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ ซึ่งสำหรับอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ไม้นั้น ประเทศต่างๆก็จะมีมาตรการกำกับดูแลในส่วนของการนำเข้าเฟอร์นิเจอร์ไม้เช่นกัน โดยในตารางที่ 4.13 จะแสดงมาตรการทางการค้าของประเทศผู้นำเข้าเฟอร์นิเจอร์ไม้ที่สำคัญของไทย คือ ประเทศสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และสหภาพยุโรป ทั้งมาตรการทางภาษี และมาตรการที่มิใช่ภาษีดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.13

มาตรการทางการค้าของประเทศผู้นำเข้าเฟอร์นิเจอร์ไม้รายสำคัญของไทย

ประเทศ	มาตรการ	รายละเอียด
สหรัฐอเมริกา	ภาษี ไม่ใช่ภาษี	● เก็บภาษีนำเข้าจากทุกประเทศในอัตราร้อยละ 0 ยกเว้น ประเทศลาวและคิวบาที่เรียกเก็บในอัตราร้อยละ 25 – 42.5 ● เฟอร์นิเจอร์ไม้นำเข้าต้องผ่านการตรวจสอบมาตรฐานความปลอดภัย อาทิ การลุกไหม้หรือการติดไฟ (Flammability) ตามที่ American National Standard Institute (ANSI) กำหนด ● กำหนดให้ปิดฉลากสินค้า เพื่อระบุรายละเอียดของสินค้า อาทิ ชื่อและที่อยู่ของผู้ผลิต ขนาดของเฟอร์นิเจอร์ และข้อควรระวังในการใช้ ตามที่ The Association of Bedding and Furniture Law Officials กำหนด ● ห้ามนำเข้าผลิตภัณฑ์ไม้ที่ใช้สารกลุ่ม Arsenics (สารหนู) เคลือบเพื่อป้องกันการผุกร่อนของเนื้อไม้ และป้องกันแมลงทำลายไม้
ญี่ปุ่น	ภาษี ไม่ใช่ภาษี	● เก็บภาษีนำเข้าจากทุกประเทศในอัตราร้อยละ 0 ● เฟอร์นิเจอร์ที่ใช้ในบ้าน เช่น โต๊ะ และเก้าอี้ ต้องติดฉลากซึ่งระบุรายละเอียด อาทิ ข้อควรระวังในการใช้งาน ชื่อ และที่อยู่ของผู้ผลิต และขนาดของเฟอร์นิเจอร์ ตามที่ Household Goods Quality Labeling Law กำหนด ● เพลเด็กต้องติดเครื่องหมายรับรองคุณภาพ PS Mark ตามที่กำหนดไว้ใน Consumer Products Safety Law ขณะที่เฟอร์นิเจอร์ที่ใช้ในสำนักงานและโรงเรียน อาจติดเครื่องหมายรับรองคุณภาพอื่นๆตามความสมัครใจ อาทิ JIS Mark ซึ่งกำหนดมาตรฐานสินค้าตาม Industrial Standardization Law ● ผู้ผลิตสินค้าต้องชดเชยค่าเสียหายที่เกิดจากความ

		บกพร่องของสินค้าให้กับผู้บริโภคตามที่ Product Liability Law กำหนด ● เฟอร์นิเจอร์ไม้ทุกประเภทต้องผ่านมาตรฐานตามที่ Building Standards Law กำหนด อาทิ การลุกไหม้หรือการติดไฟ (Flammability) ของสินค้า
EU	ภาษี ไม่ใช่ภาษี	● เก็บภาษีนำเข้าจากไทยในอัตราร้อยละ 0 ยกเว้น เฟอร์นิเจอร์ไม้ที่ใช้ในครัวเรือนที่เรียกเก็บในอัตราร้อยละ 2.7 ● กำหนดให้ต้องแสดงแหล่งที่มาของไม้ที่ใช้ในการผลิต เฟอร์นิเจอร์ว่าไม่มาจากการทำลายป่าธรรมชาติ และมีกระบวนการผลิตตรงตามมาตรฐาน ISO 14000 (ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม) ● การนำเข้าเฟอร์นิเจอร์ไม้ที่ใช้ในห้องนอนและเฟอร์นิเจอร์สำหรับเด็กต้องอยู่ภายใต้กฎหมายคุ้มครองความปลอดภัยของผู้บริโภค ● เฟอร์นิเจอร์ไม้ที่ผลิตจากไม้เมืองร้อนต้องมีใบรับรองการใช้วัสดุติดไม้จากป่าที่ได้รับอนุญาต ● ห้ามนำเข้าผลิตภัณฑ์ไม้ที่ใช้สารกลุ่ม Arsenics (สารหนู) เคลือบเพื่อป้องกันการผุกร่อนของเนื้อไม้ และป้องกันแมลงทำลายไม้ ● มาตรการอื่นๆที่เป็นการปฏิบัติตามความสมัครใจของผู้ผลิต อาทิ การไม่ใช้วัสดุติดไม้ที่มาจากป่าธรรมชาติในการผลิตเฟอร์นิเจอร์ และการติดฉลากเพื่อสิ่งแวดล้อม (Eco Label) เพื่อแสดงว่าผลิตภัณฑ์ที่ติดฉลากนี้ปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อมตลอดอายุของผลิตภัณฑ์

ที่มา : ส่วนวิเคราะห์ธุรกิจ ฝ่ายวิชาการ Exim Bank

ซึ่งมาตรการทางภาษีของประเทศเหล่านี้ในการเก็บอัตราภาษีนำเข้าเฟอร์นิเจอร์ไม้อยู่ที่อัตราร้อยละ 0 ยกเว้นเฟอร์นิเจอร์ไม้ประเภทครัวเรือนของสหภาพยุโรปที่เก็บภาษีอัตราร้อยละ 2.7 แสดงให้เห็นว่าประเทศเหล่านี้ไม่ได้กีดกันการนำเข้าเฟอร์นิเจอร์ไม้จากประเทศอื่น ยกเว้นสหรัฐอเมริกาที่กีดกันการนำเข้าเฟอร์นิเจอร์ไม้จากประเทศลาวและคิวบา ส่วนมาตรการที่มีใช้ภาษีใช้ในการควบคุมเฟอร์นิเจอร์ไม้ที่นำเข้านั้นก็เป็นเพียงการควบคุมคุณภาพสำหรับสินค้าที่จะเข้ามาขายในประเทศเหล่านั้นเท่านั้น

จากมาตรการทางการค้าของประเทศคู่ค้าที่สำคัญของประเทศไทย พบว่าประเทศไทยสามารถที่จะส่งออกเฟอร์นิเจอร์ไม้ไปยังประเทศดังกล่าว ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และสหภาพยุโรป โดยไม่ต้องเสียภาษีอากรขาเข้าของสินค้า คือ มีการเก็บอัตราภาษีร้อยละ 0 ยกเว้นเฟอร์นิเจอร์ไม้ประเภทครัวเรือนที่ถูกส่งขายไปยังสหภาพยุโรปจะต้องชำระภาษีอากรขาเข้าที่อัตราร้อยละ 2.7 ดังนั้นผู้ประกอบการในประเทศไทยจึงไม่มีปัญหาในเรื่องของการส่งออกเฟอร์นิเจอร์ไม้ไปประเทศเหล่านี้เพราะไม่ได้ถูกกีดกันทางการค้าจากมาตรการภาษี แต่การผลิตเฟอร์นิเจอร์ไม้ของประเทศไทยต้องควบคุมในเรื่องของในคุณภาพและมาตรฐานตามที่ตลาดต้องการไม่ว่าจะเป็นการตรวจสอบมาตรฐานความปลอดภัย อาทิ การลวกไหม้และการติดไฟ การติดฉลากระบุรายละเอียด การเคลือบป้องกันการผุกร่อนของเนื้อไม้โดยห้ามใช้สารในกลุ่ม Arsenics (สารหนู) การรับรองการใช้วัสดุดิบไม้จากป่าที่ได้รับอนุญาต การผลิตตามมาตรฐาน ISO 14000 เป็นต้น ซึ่งเรื่องของการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานเหล่านี้เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ประเทศนำเข้าเฟอร์นิเจอร์ไม้ใช้ในการกีดกันการนำเข้าสินค้าที่ไม่ได้คุณภาพและมาตรฐาน ดังนั้นประเทศไทยต้องให้ความสำคัญในการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานเฟอร์นิเจอร์ไม้ดังกล่าวเหล่านี้

อย่างไรก็ตามคู่แข่งในตลาดเฟอร์นิเจอร์ไม้ของประเทศไทย เช่น จีน มาเลเซีย เวียดนาม และอินโดนีเซีย ต่างก็ได้รับมาตรการทางการค้าจะประเทศส่งออกหลักแบบเดียวกับประเทศไทย โดยเฉพาะการยกเว้นภาษีขาเข้าของผลิตภัณฑ์เฟอร์นิเจอร์ไม้ ดังนั้นทำให้การแข่งขันระหว่างประเทศจะอยู่ที่การควบคุมคุณภาพ, มาตรฐานและต้นทุนในการผลิตของผู้ประกอบการนั่นเอง

4.3.6 ปัญหาและอุปสรรค

จากการแข่งขันในตลาดอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ไม้ในประเทศไทยประสบอยู่ในปัจจุบันสามารถแยกรายละเอียดในส่วนของปัญหาและอุปสรรคที่ประเทศไทยกำลังประสบได้ดังต่อไปนี้

1. ไม้เนื้อแข็งมีราคาแพงและขาดแคลน ส่วนไม้ยางพาราแปรรูปเมื่อนำยางพาราดิบราคาดี ชาวสวนจึงชะลอการตัดไม้ หรือมีการส่งออกต่างประเทศเมื่อได้ราคาดี จะทำให้ปริมาณไม้แปรรูปในประเทศไม่เพียงพอ
2. การแข่งขันในตลาดต่างประเทศมีความรุนแรง โดยเฉพาะสินค้าจากจีน มาเลเซีย เวียดนาม และอินโดนีเซีย
3. โครงสร้างภาษีนำเข้าวัตถุดิบ เช่น กาว เคมีภัณฑ์ มีอัตราสูง
4. ขาดแคลนฝีมือแรงงาน และบุคลากรในการออกแบบสำหรับสินค้าระดับกลาง และระดับบน
5. การชะลอตัวทางเศรษฐกิจของตลาดหลัก เช่น สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น เป็นต้น
6. ปัญหาภาวะโลกร้อนทำให้คนหันไปใช้เฟอร์นิเจอร์ที่ทำจากวัตถุดิบอื่นๆ ที่ไม่ใช่เนื้อไม้

4.4 ข้อมูลบริษัทในเครือป่าไม้สันติที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยจะทำการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการผลิตเฟอร์นิเจอร์ไม้และเจ้าหน้าที่กรมศุลกากร ซึ่งบริษัททั้งหมด 5 บริษัท ได้แก่ บจก.ป่าไม้สันติ, บจก.ชันคาบิแนต, บมจ.ชันพาราเทค, บมจ.ชันวู้ดอินดัสทรี และ บจก.ชันฟลอริง ตั้งโรงงานอยู่ในเขตปลอดอากร ส่วนบจก.ชันคาบิแนต, บมจ.ชันวู้ดอินดัสทรี มีโรงงานที่ตั้งอยู่ในคลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทโรงผลิตด้วยเช่นกัน รายละเอียดทั้ง 5 บริษัท เกี่ยวกับสถานที่ตั้ง เงินทุน จำนวนคนงาน และประเภทสินค้าของบริษัทต่างๆดังแสดงอยู่ในตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14
ข้อมูลบริษัทในเครือป่าไม้สันติปี พศ.2551

ชื่อ	สถานที่ตั้ง	เงินทุน	จำนวน คนงาน	ประเภทสินค้า
บจก.ป่าไม้สันติ	32/2 ม.5 ถ.บางไทร- เขียงรากน้อย ต.ราช คราม อ.บางไทร จ. พระนครศรีอยุธยา	300 ล้านบาท	96 คน	ผลิตและจำหน่าย ไม้สักพื้นสำเร็จรูป ไม้แปรรูปต่างๆ แผ่นไม้อัด ไม้ ประสาน ไม้อัด
บจก.ชันคาปิแนต	1.1 131 ม.2 ถ.อุดมสร ยุทธ ต.คลองจิก อ. บางปะอิน จ. พระนครศรีอยุธยา	160 ล้านบาท	282 คน	ผลิตไม้ปาร์เก้จาก ยางพารา
	1.2 75/4 ม.2 ถ.อุดม สรยุทธ ต.คลองจิก อ. บางปะอิน จ. พระนครศรีอยุธยา	21 ล้านบาท	134 คน	เครื่องเรือนหรือ เครื่องตกแต่ง ภายในอาคารจาก ไม้
บมจ.ชันพารา เทค	3.1 131 ม.2 ถ.อุดมสร ยุทธ ต.คลองจิก อ. บางปะอิน จ. พระนครศรีอยุธยา	594 ล้านบาท	229 คน	ผลิตไม้พื้นปาร์เก้ จากไม้ยางพารา
	3.2 199 ม.5 ถ.อ้อม เมือง ต.มะขามเตี้ย อ. เมือง จ.สุราษฎร์ธานี	22 ล้านบาท	140 คน	แปรรูปไม้ยางพารา
	3.3 131 ม.2 ถ.อุดมสร ยุทธ ต.คลองจิก อ. บางปะอิน จ. พระนครศรีอยุธยา	63 ล้านบาท	282 คน	ทำพื้นโมเสก ปาร์เก้

	3.4 131 ม.2 ถ.อุดมสร ยุทธ ต.คลองจิก อ. บางปะอิน จ. พระนครศรีอยุธยา	173 ล้านบาท	140 คน	ทำเครื่องเรือน เครื่องใช้ในบ้าน ไม้ อัดประสาน และไม้ อัดจากยางพารา
	3.5 131 ม.2 ถ.อุดมสร ยุทธ ต.คลองจิก อ. บางปะอิน จ. พระนครศรีอยุธยา	134 ล้านบาท	80 คน	ทำแผ่นไม้อัดและ ปาร์ติเกิลบอร์ดจาก เศษไม้ยางพารา แปรรูป
	3.6 131 ม.2 ถ.อุดมสร ยุทธ ต.คลองจิก อ. บางปะอิน จ. พระนครศรีอยุธยา	92 ล้านบาท	205 คน	อบและอบน้ำยา ไม้ยางพารา
บมจ.ชั้นวัสดุ อินดัสทรี	75/4 ม.2 ถ.อุดมสร ยุทธ ต.คลองจิก อ. บางปะอิน จ. พระนครศรีอยุธยา	100 ล้านบาท	206 คน	ทำเครื่องเรือนหรือ เครื่องตกแต่ง ภายในอาคารจาก ไม้
บจก.ชั้นฟลอริง	132 หมู่ที่ 17 ต.บาง กระสั้น อ.บางปะอิน จ.พระนครศรีอยุธยา	150 ล้านบาท	250 คน	ผลิตและจำหน่าย ผลิตภัณฑ์จากไม้ เครื่องเรือน เฟอร์นิเจอร์

ที่มา : กรมโรงงานอุตสาหกรรมและการสัมภาษณ์

บริษัททั้ง 5 บริษัทเป็นบริษัทในเครือของป่าไม้สันติ ซึ่งบริษัทเหล่านี้เป็นผู้ประกอบการที่รับผลิตเฟอร์นิเจอร์ไม้ทุกชนิดตามคำสั่งซื้อของลูกค้า (Made to Order) เพื่อการส่งออก และยังมี การผลิตสินค้าอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เช่น ผลิตแผ่นไม้อัด, ผลิตไม้ปาร์เก้, แปรรูปไม้ยางพารา, อบและ อบน้ำยาไม้ยางพารา เป็นต้น อีกด้วย โดยบริษัทที่มียอดการส่งออกมากที่สุดได้แก่ บริษัท ชั้นฟลอริง จำกัด มีมูลค่าส่งออกประมาณ 500 ล้านบาทต่อปี ส่วนบริษัทที่มียอดการส่งออกต่ำ ที่สุด ได้แก่ บริษัท ป่าไม้สันติ จำกัด มูลค่าการส่งออกประมาณ 170 ล้านบาทต่อปี มีลูกค้า ต่างประเทศที่เป็นกลุ่มลูกค้าหลัก ได้แก่ สหรัฐอเมริกา, ญี่ปุ่น, อังกฤษ, อิตาลี และเยอรมนี เป็นต้น